

Foreningens historikk

Marinens Sanitetsoffisersforening dukker første gang opp som forfatter av et innlegg i Norsk Tidsskrift for Militærmedisin i 1925 og vi regner dette som foreningens grunnleggelse. I artikkelen protesterte foreningen mot Forsvarskommisjonen av 1920 sitt forslag om radikalt å nedbygge saniteten i Marinen.¹ Daværende sanitetssjef i Marinen², Carl Ludvig Manthey, svarte og sa seg i stor grad enig med foreningens protester.³ Protestene ble ikke tatt til følge og gjennom denne første nedskjæringen etter Den første verdenskrig ble saniteten halvert. Ytterligere nedskjæringer kom på 1930-tallet.

Debattinnlegget fra foreningen var ikke underskrevet med navn og intet arkiv har hittil latt seg oppspore.

Behovet for foreningen forsvant ikke. En forening gir en åpning for sivil påvirkning av politikerne og en kommunikasjonslinje fra fagfolk til beslutningstagere. En annen viktig funksjon for en forening er å ivareta historie, kunnskap og tradisjoner om fagfeltet samtidig som den blir et nettverk for stadig tjenestegjørende og reservister.

På 2000-tallet var saniteten igjen utsatt for forslag og nedskjæringer og nedleggelse.⁴ Den 17. februar 2006 ble Marinens Sanitetsoffisersforening gjenopprettet. Arbeidet med å påvirke de politiske beslutningstagere hadde begynt før gjenopprettelsen av foreningen og vist seg å ha effekt.⁵

Sanitet er et lite, men operativt viktig fagfelt, og vil aldri bli en stor organisasjon. Etter gjenopprettelsen ble foreningen tilsluttet Sjømilitære Samfund som en undergruppe⁶. Sjømilitære Samfund er landets største sjømilitære forening og ble grunnlagt allerede i 1835.

Marinens Sanitetsoffisersforening er åpen for alle som er eller har vært sanitetsoffiser, sanitetsbefal eller tilsvarende. Foreningen ivaretar interessene til og arven for saniteten i Sjøforsvaret. Dette gjøres gjennom påvirkning, faglige møter og sosiale tilstelninger. I jubileumsåret hadde foreningen 85 medlemmer og ble ledet av orlogskaptein Ulrik Hansen. 100 års jubileet ble markert på stiftelsesdagen den 17. februar med en messeaften og foredrag i Kommandantboligen, Gravdal, i Bergen.

¹ Anon. 1925. Organisasjonen av sanitetspersonellet og Marinens sanitet. Norsk Tidsskrift for Militærmedisin, 29; 94-98.

² https://no.wikipedia.org/wiki/Saniteten_i_Sj%C3%B8forsvaret Anvendt: 2025-02-23.

³ Manthey, CL. 1925. Bemerkninger til Marinens sanitetsoffisersforenings uttalelse om Forsvarskommisjonens forslag saavidt Sanitet angaar. Norsk Tidsskrift for Militærmedisin, 29; 98-101. Manthey, CL. 1925. Organisasjonen av sanitetspersonellet og Marinens Sanitet. NTfS; 51-55.

⁴ Anon. 2000. Sanitetsutredningen 2000. Oslo, Forsvaret.

⁵ St. prp. nr. 36 2001-2002. Om visse organisasjonsendringer mv. i Forsvaret.

⁶ <https://www.sms1835.no/msof> Anvendt: 2025-02-23.